

**KAEDAH PENGAJARAN BAHASA MELAYU UNTUK MURID-
MURID PEKAK**

SATIAH BINTI ABDULLAH

**DISERTASI DISERAHKAN UNTUK MEMENUHI
BAGI KEPERLUAN
IJAZAH SARJANA PENGAJIAN BAHASA MODEN**

**FAKULTI BAHASA DAN LINGUISTIK
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR**

JANUARI 2009

**UNIVERSITI MALAYA
PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN**

Nama : **SATIAH BINTI ABDULLAH**

(No. K.P/Passport: **710210-03-5882**)

No. Pendaftaran /Matrik : **TGA 030028**

Nama Ijazah : **IJAZAH SARJANA PENGAJIAN BAHASA MODEN**

Tajuk Kertas Projek/ Laporan Penyelidikan/ Disertasi/ Tesis (“Hasil Kerja Ini”)

**KAEDAH PENGAJARAN BAHASA MELAYU
UNTUK MURID-MURID PEKAK**

Bidang Penyelidikan

Saya dengan sesungguhnya dan sebenarnya mengaku bahawa :

- (1) Saya adalah satu-satunya pengarang/penulis Hasil Kerja ini;
- (2) Hasil Kerja ini adalah asli
- (3) Apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hakcipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan ekstrak,rujukan atau pengeluaran semula daripada atau mana-mana hasil kerja yang mengandungi hakcipta telah dinyatakan dengan sejelasnya dan secukupnya dan satu pengiktirafan tajuk hasil kerjaa tersebut dan pengarang/penulisnya telah dilakukan di dalam hasil kerja ini
- (4) Saya tidak mempunyai apa-apa pengetahuan sebenar atau patut; semunasabahnya tahu bahawa penghasilan Hasil Kerja ini melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain;
- (5) Saya dengan ini menyerahkan kesemua dan tiap-tiap hak yang terkandung di dalam hak cipta Hasil Kerja ini kepada Universiti Malaya(‘UM’) yang seterusnya mula dari sekarang adalah tuan punya kepada hakcipta di dalam Hasil Kerja ini dan apa-apa pengeluaran semula atau penggunaan dalam apa jua bentuk atau dengan apa jua cara sekalipun adalah dilarang tanpa terlebih dahulu mendapat kebenaran bertulis dari UM;
- (6) Saya sedar sepenuhnya sekiranya dalam masa penghasilan Hasil Kerja ini saya telah melanggar suatu hakcipta hasil kerja lain sama ada dengan niat atau sebaliknya, saya boleh dikenakan tindakan undang-undang atau apa-apa tindakan lain sebagaimana yang diputuskan oleh UM.

Tandatangan Calon

Tarikh: 23 Jan. 2009

Diperbuat dan sesungguhnya diakui di hadapan

Tandatangan Saksi

Tarikh: 23 Jan. 2009

Nama : **ABDUL RAHIM B. MAT YASSIM**

Jawatan: **Pensyarah/Penyelia**

ABSTRAK

Penyelidikan ini bertujuan untuk mengkaji kaedah pengajaran Bahasa Melayu untuk murid-murid pekak memandangkan aspek ini masih kurang diberi perhatian oleh pengkaji-pengkaji bahasa kita. Hal ini penting bagi membantu mempertingkatkan penguasaan bahasa dalam pelajar pekak. Masalah yang amat ketara dalam kalangan murid-murid pekak ialah kesukaran menguasai bahasa sedangkan bahasa merupakan satu alat komunikasi penting. Akibat daripada kecacatan pendengaran, mereka telah gagal menguasai bahasa sepenuhnya seperti murid-murid normal yang lain. Kaedah kajian menggunakan soal selidik, pemerhatian dan temubual. Soal selidik ini terdiri daripada empat bahagian iaitu latar belakang responden, kaedah pengajaran, dan alat bantu mengajar.

Dalam soal selidik tumpuan kajian adalah kaedah pengajaran yang digunakan oleh guru iaitu kaedah pengajaran menggunakan bahasa isyarat, pertuturan, bacaan bibir, pengejaan jari. Dalam pemerhatian pula, pengkaji lebih banyak memerhatikan sifat-sifat positif guru untuk menguatkan lagi mutu pengajaran kepada murid-murid pekak. Manakala kaedah temubual tidak diberi tumpuan yang mendalam. Ianya sekadar untuk mendapat maklumat guru yang mempunyai anak yang cacat pendengaran. Ini kerana dalam kajian ini hanya seorang guru yang mempunyai anak seperti ini.

Bagi mencapai objektif pengajaran yang berkesan, guru-guru menggunakan alat bantu mengajar (ABM) serta bahan pengajaran. Penggunaan ABM dalam pengajaran dapat membantu murid-murid pekak mempelajari bahasa. Guru-guru juga lebih cenderung

kepada menggunakan ABM yang dihasilkan oleh guru sendiri kerana ianya menepati kesesuaian serta keperluan murid.

Akhir sekali, kajian menyimpulkan bahawa aspek pengajaran dan pembelajaran serta kemahiran dalam bahasa isyarat di samping sifat-sifat positif guru menjadi penentu kepada pencapaian objektif penguasaan bahasa murid-murid pekak.

ABSTRACT

The reason on why this research was conducted is to know the teaching methods of Malay Language for the deaf pupil since our linguistic researchers still pay less attention to this matter. This field of study is important in improving the linguistic usage among the deaf pupils. The main problems that can be found among these deaf pupils are the difficulties in mastering the language. It is said that this failure is the problem for them is because language is a very important tool of communication, but yet, these deaf pupils are fail to master it. The reason on why this thing is happen would be due to their illness in hearing. The techniques used for this purpose are, by conducted a research, did an observation and last but not least by conducted an interviews. This research can be divided into four parts that is, the background of the respondents, the teaching methods, and also the teaching aids.

The focus of using the research methodology is to know the ways used by the teachers in their teachings that is by using the sign language, speech, the lips readings, and also the finger spellings whereas in observation, the researcher focus more on the teacher's positive attitude in strengthen the teaching values among the deaf pupils. The interview method was given least attention in this research. It is just to get information from the teacher who has deaf children and there is only a teacher who has a deaf child.

To achieve the objective of the effective learning, the teachers use the teaching aids as well as teaching methodologies. The usage of teaching aids throughout the

learning process can help the students in learning the language. The teachers are also preferred to use their own teaching aids because it fixes the needs of the students.

Lastly, it can be conclude that, the aspect of teaching and learning as well as a good skill in sign language plus the positive attitudes of teachers will become one of the steps in achieving the objectives of mastering the language among the deaf pupils.

PENGHARGAAN

Dengan nama Allah yang maha pengasih lagi maha penyayang. Alhamdulillah, segala puji bagi Allah tuhan sekalian alam, selawat serta salam ke atas junjungan Rasullullah (s.a.w) dan kesejahteraan ke atas seluruh kaum keluarga serta sahabat baginda. Saya memanjatkan rasa penuh kesyukuran ke hadrat Allah (s.w.t) kerana limpah kurnianya serta taufik dan hidayahNya dapatlah saya menyempurnakan disertasi ini.

Setinggi penghargaan terima kasih yang tidak terhingga kepada Encik Abdul Rahim b. Mat Yassim, selaku penyelia yang banyak membimbing, memberi tunjuk ajar dan teguran dalam menyediakan disertasi ini. Segala pengorbanan jasa dan tenaga beliau tidak dapat dilupakan dan hanya (Allah s.w.t) yang dapat membalasnya.

Seterusnya terima kasih diucapkan kepada Kementerian Pendidikan Malaysia telah membenarkan membuat kajian di sekolah terpilih, Jabatan Pendidikan Khas, tidak lupa juga kepada pengetua, guru-guru dan pelajar-pelajar sekolah Kg. Baru Kuala Lumpur, Shah Alam dan Temerloh yang telah banyak membantu saya secara langsung dan tidak langsung dalam menyempurnakan disertasi ini.

Terima kasih yang teristimewa dan setinggi penghargaan buat suami tercinta Abu Razak bin. Yusof, bonda serta ayahanda, adik-adik yang disayangi dan anak-anak yang telah memberi semangat dan sokongan material, moral, tenaga untuk meneruskan kehidupun sebagai seorang siswi.

KANDUNGAN

	Muka surat
Perakuan Keaslian Penulisan	
Abstrak	iii-iv
Abstract	v-vi
Penghargaan	vii
Kandungan	viii-xiv
Senarai Rajah	xv
Senarai Singkatan	xv
Senarai Jadual	xvi-xviii
BAB 1 : PENGENALAN	1-44
1.0 Pendahuluan	1
1.1 Pendidikan Khas	9
1.1.1 Falsafah Pendidikan Khas	10
1.1.2 Matlamat Pendidikan Khas	11
1.1.3 Program Untuk Pelajar Pekak	12
1.1.4 Pendidikan Khas Bermasalah Pendengaran Di Malaysia	13
1.2 Kurikulum Pendidikan	14
1.2.1 Jenis-Jenis Kurikulum	15
1.2.1.1 Kurikulum Nyata	15
1.2.1.2 Kurikulum Tersembunyi	16

1.2.1.3	Kurikulum Program Pendidikan Khas	17
1.2.1.4	Kurikulum Kebangsaan	17
1.2.1.5	Kurikulum Guru Pendidikan Khas	17
1.2.1.6	Model Konseptual Pendidikan Guru	18
1.2.2	Murid Pendidikan Khas	20
1.2.2.1	Pendidikan Rendah	20
1.2.2.2	Tempoh Belajar	22
1.3	Pengajaran	23
1.4	Pembelajaran	24
1.5	Pernyataan Masalah	25
1.6	Persoalan Kajian	27
1.7	Objektif Kajian	28
1.8	Skop dan Batasan Kajian	30
1.9	Kepentingan Kajian	30
1.10	Pengertian Operasional	31
1.10.1	Kanak-Kanak Pekak	32
1.10.2	Definisi Kaedah	33
1.10.3	Kaedah Atau Pendekatan Pengajaran dan Pembelajaran	37
1.10.4	Kaedah Pengajaran BM Murid-Murid Pekak	37
1.10.4.1	Bahasa Isyarat	38
1.10.4.2	Bahasa Isyarat Natif	39
1.10.4.3	Bahasa Isyarat Amerika	40

1.10.4.4	Komunikasi Seluruh Bahasa Malaysia Kod Tangan	40
1.10.4.5	Bacaan Bibir	41
1.10.4.6	Pertuturan	42
1.10.4.7	Pengejaan Jari	42
1.11	Penutup	43
BAB 2 :	KAJIAN BERKAITAN	45-63
2.0	Pendahuluan	45
2.1	Kajian Barat	46
2.1.1	Pendekatan Sepanyol	46
2.1.2	Pendekatan Perancis	48
2.1.3	Pendekatan Rusia	49
2.1.4	Pendekatan Amerika	51
2.2	Kajian Di Malaysia	52
2.2.1	Pendekatan Komunikasi Seluruh Kod Tangan Bahasa Malaysia	61
BAB 3 :	METODOLOGI	64-69
3.0	Pendahuluan	64
3.1	Reka Bentuk Kajian	65
3.2	Tempat Kajian	65
3.3	Subjek Kajian	66
3.4	Kaedah Kajian	66

3.5	Instrumen Kajian	67
3.6	Tatacara Kajian	67
3.7	Pra-Kajian	68
3.8	Kesahan Kajian	68
3.9	Pemprosesan dan Penganalisan Data	69
3.10	Penutup	69
BAB 4 : ANALISIS		70-141
4.0	Pendahuluan	70
4.1	Kaedah Pengajaran BM Murid-Murid Pekak	71
4.2	Latar Belakang Responden	71
4.2.1	Kelulusan Akademik GSPK	71
4.2.2	Kelulusan BM, SPM GSPK	72
4.2.3	Pengkhususan Pengajaran GSPK	73
4.2.4	Minat Mengajar GSPK	74
4.2.5	Sebab-sebab Minat Mengajar	75
4.2.6	Tempoh Berkhidmat GSPK	78
4.2.7	Kursus Pengajaran Bahasa Cacat Pendengaran	80
4.2.8	Keupayaan Pembelajaran BM Murid-murid Pekak	81
4.2.9	Sebab-sebab Ketidaksamaan Pembelajaran BM Murid-murid Pekak	82
4.3	Kefahaman Responden Tentang Pembelajaran BM Murid-murid Pekak	85
4.3.1	Murid Tidak Dapat Menguasai BM	85

4.3.2	Punca Utama Tidak Dapat Menguasai BM	87
4.3.3	Cara Mengklasifikasikan Murid Pekak	89
4.3.4	Pemilihan Langkah Pengajaran	90
4.3.5	Pendapat GSPKCP Terhadap Murid-murid Pekak Dapat Menguasai BM	91
4.3.6	Keperluan Khidmat Guru Pemulihan	92
4.3.7	Keupayaan Murid-murid Pekak Mengikut Pelajaran Kelas Biasa	93
4.4	Kaedah Pengajaran BM	94
4.4.1	Penggunaan Pelbagai Kaedah Pengajaran Bahasa	94
4.4.2	Cara Menguji Pembelajaran BM	96
4.4.3	Kekerapan Penggunaan Kaedah Pengajaran	97
4.4.4	Keutamaan Penyediaan Asas Pengajaran Bahasa	99
4.4.5	Kombinasi Kaedah Pengajaran	102
4.4.6	Murid-murid Pekak Menikmati Bahasa	103
4.4.7	Murid-murid Pekak Berlatih Bertutur	105
4.4.8	Kesukaran Murid-murid Dalam Belajar BM	107
4.4.9	Masalah GSPKCP Mengajar BM	109
4.4.10	Menggalakkan Murid-murid Pekak Lebih Menguasai Bahasa	110
4.5	Bahan Pengajaran Dan Alat Bantu Mengajar	112
4.5.1	Penggunaan Bahan Pengajaran	113
4.5.2	Kekerapan Penggunaan ABM	115

4.5.3	Keberkesanan Penggunaan ABM	116
4.6	Pemerhatian	118
4.6.0	Pendahuluan	118
4.6.1	Kaedah Latih Tubi	118
4.6.2	Kaedah Bacaan	119
4.6.3	Kaedah Penulisan Karangan	124
4.6.4	Kaedah Elektik	124
4.6.5	Penggunaan Gambar	125
4.6.6	Kaedah Persekitaran	126
4.6.7	Kaedah Terapi	126
4.6.8	Kaedah Makmal Bahasa	127
4.6.9	Kaedah Penggunaan Teknologi Komunikasi	129
4.6.10	Minat Murid	131
4.7	Sifat-Sifat Positif GSPKCP	132
4.7.1	Minat dan Tidak Putus Asa GSPKCP	132
4.7.2	Ilmu Pengetahuan	134
4.7.3	Berfikiran Positif	135
4.7.4	Rajin dan Cepak	135
4.7.5	Kreatif	136
4.7.6	Berbakat	137
4.7.7	Sabar	137
4.7.8	Empati dan Prihatin	138

4.7.9 Humor	138
4.7.10 Puji	139
4.7.11 Tegas	139
4.7.12 Kasih Sayang	140
4.8 Penutup	141
BAB 5 : KESIMPULAN	142 - 159
Pendahuluan	142
5.2 Perbincangan	148
5.3 Cadangan Kajian	150
5.4 Cadangan Kajian Lanjut	151
5.5 Cadangan Dan Langkah-Langkah Mengatasi Masalah	153
5.5.1 Cadangan Mengatasi Masalah	153
5.5.2 Langkah-langkah Mengatasi Masalah	154
5.5.2.1. Ujian Saringan (Langkah Satu)	155
5.5.2.2 Merancang Penggunaan Ujian Saringan (Langkah Dua)	155
5.5.2.3 Pemilihan Ujian Saringan (Langkah Tiga)	155
5.5.2.4 Kaedah dan Teknik Ujian (Langkah Empat)	156
5.5.2.5 Merekodkan Bahan Ujian Secara Sistemik (Langkah Lima)	156
5.5.2.6 Keprihatian Guru (Langkah Enam)	156
5.5.2.7 Kesesuaian Bahan Pengajaran (Langkah Tujuh)	157
5.5.2.8 Penggunaan Alat Bantu Mengajar (Langkah Lapan)	157

5.5.2.9	Kerjasama Guru Dan Ibu Bahasa (Langkah Sembilan)	157
5.5.2.10	Motivasi Pelajar (Langkah Sepuluh)	158
5.6	Penutup	158-159
BIBLIOGRAFI		160-164
LAMPIRAN		
1.	Lampiran A : Surat Kebenaran	165-166
2.	Lampiran B : Instrumen Kajian	167-181
3	Lampiran C : Senarai Rujukan:	
	<i>(Sumber Jabatan Pendidikan Khas)</i>	183-184
	<i>(Sukatan Pelajaran Bahasa Melayu KBSR)</i>	185-207
	<i>(KBSR Sukatan Pelajaran Sekolah Rendah)</i>	208-303

SENARAI RAJAH

No. Rajah		Muka surat
1.1	Model Konseptual Pendidikan Guru	18
4.2	Taburan Kelulusan Bahasa Malaysia Peringkat SPM GSPKCP	73
4.4	Taburan GSPKCP Menyatakan Sebab-Sebab Minat Mengajar Murid-Murid Pekak	78
4.5	Taburan Tempoh Berkhidmat Sebagai GSPKCP	80
4.6	Taburan GSPKCP Yang Mengikuti Kursus Pengajaran BM Cacat Pendengaran	80
4.7	Pendapat GSPKCP Tentang Keupayaan Pembelajaran BM Murid-Murid Pekak	81
4.8	Pendapat GSPKCP Tentang Kenyataan Sebab-Sebab Ketidaksamaan Kemampuan Pembelajaran BM Murid-Murid Pekak	82
4.11	Pendapat GSPKCP Tentang Cara Mengklasifikasikan Murid- Murid Pekak Untuk Memudahkan Pengajaran BM	88
4.12	Taburan Pendapat GSPKCP Tentang Pemilihan Langkah Pengajaran	90
4.14	Taburan Pendapat GSPKCP Tentang Kebolehan Murid- Murid Pekak Mengikuti Pelajaran Kelas Biasa	94
4.15	Taburan GSPKCP Dalam Penggunaan Pelbagai Kaedah Pengajaran Bahasa Untuk Murid-Murid Pekak	95
4.16	Taburan GSPKCP Cara Menguji Pembelajaran BM	96
4.18	Taburan Pendapat GSPKCP Tentang Peringkat Keutamaan Penyediaan Asas Pengajaran BM	99
4.19	Taburan GSPKCP Tentang Penggunaan Kombinasi Kaedah Pengajaran	102

4.22	Taburan Pendapat GSPKCP Mengenai Kesukaran Murid- Murid Pekak Dalam Belajar Bahasa Isyarat	106
4.23	Taburan Masalah Yang Dihadapi Oleh GSPKCP Semasa Mengajar BM Kepada Murid-Murid Pekak	109
4.24	Taburan Langkah Langkah Yang Diambil Oleh GSPKCP Untuk Mengalakkan Murid-Murid Pekak Lebih Menguasai Bahasa	111
4.25	Taburan GSPKCP Dalam Penggunaan Bahan Pengajaran	112

SENARAI KATA SINGKATAN

1. POPM = Persekutuan Orang Pekak Malaysia
1. BIM = Bahasa Isyarat Malaysia
2. KTBM = Kod Tangan Bahasa Malaysia
3. BM = Bahasa Melayu
4. BMKT = Bahasa Malaysia Kod Tangan
5. FPK = Falsafah Pendidikan Kebangsaan
6. FPG = Falsafah Pendidikan Guru
7. ASL = American Sign Language (Bahasa Isyarat Amerika)
8. GSPK = Guru Sekolah Pendidikan Khas
9. PKU = Pelajar Kurang Upaya
10. ABM = Alat Bantu Mengajar
11. BIOP = Bahasa Isyarat Orang Pekak
12. GSPKCP = Guru Sekolah Pendidikan Khas Cacat Pendengaran
13. SPKCP = Sekolah Pendidikan Khas Cacat Pendengaran
14. KS = Komunikasi Seluruh